

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTORET
Plan- och exploateringsavdelningen
Helena Wickholm, Planenheten Täby Kommun
Emma Östlund (konsultstöd)

Undersökning om betydande miljöpåverkan, Rönninge 3:5

Enligt 6 kap. 3 § i miljöbalken (SFS 1998:808) ska en strategisk miljöbedömning utföras för detaljplaner som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. För att ta reda på om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en undersökning göras. Genom undersökningen ska kommunen identifiera de omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan. Kommunen ska också genomföra ett undersöknings-samråd om miljöpåverkan med länsstyrelsen. Efter att undersökningen och samrådet genomförts ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Denna undersökning om betydande miljöpåverkan utfördes i samband med starten av planarbetet för del av fastigheten Rönninge 3:5.

Platsens egenskaper

Planområdet (figur 1, röd markering) är lokaliserat i Arninge, söder om Arningevägen och Antennvägen, i närhet av Arninge-Ullna verksamhetsområde. Det föreslagna planområdet angränsar till industriverksamheten Flir direkt sydöst, och Rönninge by- Skavlötens naturreservat i väst. 80 meter in i reservatet finns även Rösjön-Vallentunasjön-Rönninge by som är ett riksintresse för friluftslivet. I området finns idag parkering till naturreservatet och en grön entré. Planområdet ligger i närhet till Roslagsbanan med tillgång till den nya stationen i Arninge samt stationen i Hägernäs. Öster om området går E18. Inga bostäder eller verksamheter utöver Flir finns i närheten av planområdet.

Figur 1 Planområdet markerat i rött

Den idag gällande detaljplanen medger markanvändning naturmark och järnvägstrafik. I gällande översiktsplan är området utpekad som naturmark. I kommunens nya översiktsplan som beräknas antas under kvartal 2 år 2022, är området utpekad som förändringsområde för bebyggelse och anläggningar med fokus på verksamhetsområde, företags- och industriområde. Marken i naturreservatet är inte planlagd och närmsta kringliggande detaljplaner medger drivmedelsstation och handel.

Figur 2 Befintliga detaljplaner i området, planområdet ingår idag i samma detaljplan som Flir, DP 139

Risk

Planområdet är beläget cirka 300 meter från E18, 165 meter från närmsta av-/påfartsramp mellan Arningevägen och E18 samt som närmst 50 meter från Arningevägen. Både Arningevägen och E18 utgör primära transportleder för farligt gods. 200 meter nordväst om planområdet finns ett värmeverk och en drivmedelsstation. Riskfrågan behöver hanteras inom planarbetet, främst med hänsyn till Arningevägen. Drivmedelsstationen och E18s stora avstånd från planområdet gör att riskerna sannolikt kan beskrivas och hanteras i planarbetet.

Geoteknik

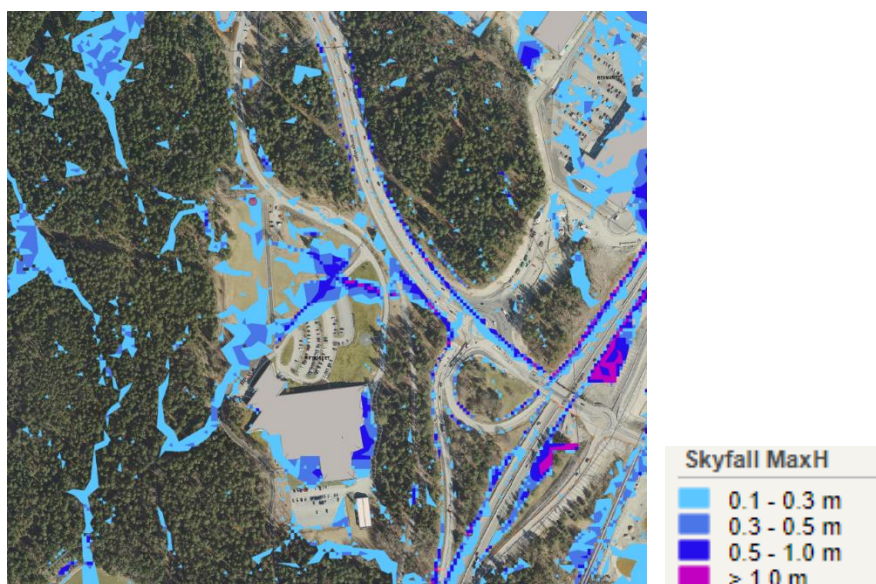
Områdets topografi är jämn och marken består till största del av lera samt en mindre del sandig morän. Viss risk för sättningar kan finnas.

Viss risk för miljöföroreningar i marken finns då området tidigare använts vid militära skjutövningar. Enligt MKB för Flirs verksamhet (1997) har halter på 70 mg bly per kg torkad jord uppmätts i de vallar som funnits på den beteshävdade ängen. Det igenfyllda markörvärnet i ängens norra bryn innehåller halter på 190 mg. Naturvårdsverkets riktvärde för mindre känslig markanvändning, 300 mg, klaras dock.

Vatten

Området är beläget nordost om grundvattenförekomsten Täby-Danderyd som i övrigt täcker större delen av tätortsområdena i Täby samt en del av Danderyds kommun och har god kemisk och god kvantitativ status enligt gällande miljökvalitetsnormer. Dagvatten från planområdet bedöms kunna hanteras så att det ej medför risk för att föroreningar sprids till grundvattenförekomsten.

I kommunens arbete med en ny översiktsplan har det tagits fram en kommunövergripande skyfallskartering i enlighet med MSB:s rekommendationer. Kartläggningen visar att det vid ett klimatkompenserat 100-årsregn kommer att ansamlas vatten i delar av planområdet. Främst i den befintliga alsumpskogen i planområdets södra spets samt vid befintliga diken och befintlig väg mellan Flir och planområdet (figur 3). Då stor del av marken består av lera är infiltrationsmöjligheterna begränsade och åtgärder för att hantera översvänningsrisken kommer att behöva vidtas.

Figur 3: Översvänningsrisk inom planområdet enligt kommunens skyfallskartering

Dagvatten från planområdet avrinner till Stora Värtan via nedre delen av Ullnaån. Stora Värtan (vattenförekomst SE592400-180800) utgör en inre del av Östersjön.

Miljökvalitetsnormerna för stora Värtan anger att god ekologisk och kemisk status (med undantag för kvicksilver och polybromerade difenyleter) status ska uppnås senast 2027. I nuläget är den ekologiska statusen måttlig, baserad på förhöjda halter av fosfor och kväve och kemiskt uppnår den inte god status pga. förhöjda halter av TBT. För att miljökvalitetsnormerna ska kunna nås behöver åtgärder genomföras i så stor utsträckning det är möjligt.

Naturvärden

I naturvärdesinventering för Täby kommuns nya översiktsplan 2050 har planområdet klassats med naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde. Klassningen baseras på kunskapsunderlag, men inget fältbesök är utfört inför klassningen. Området består till stor del av ängs- och betesmark i form av slätterängen och möjliga livsmiljöer och spridningssamband för pollinatörer finns i området. Även spridningssamband för tall finns identifierat i del av området. Väster om planområdet möter naturreservatet med sina tallmiljöer.

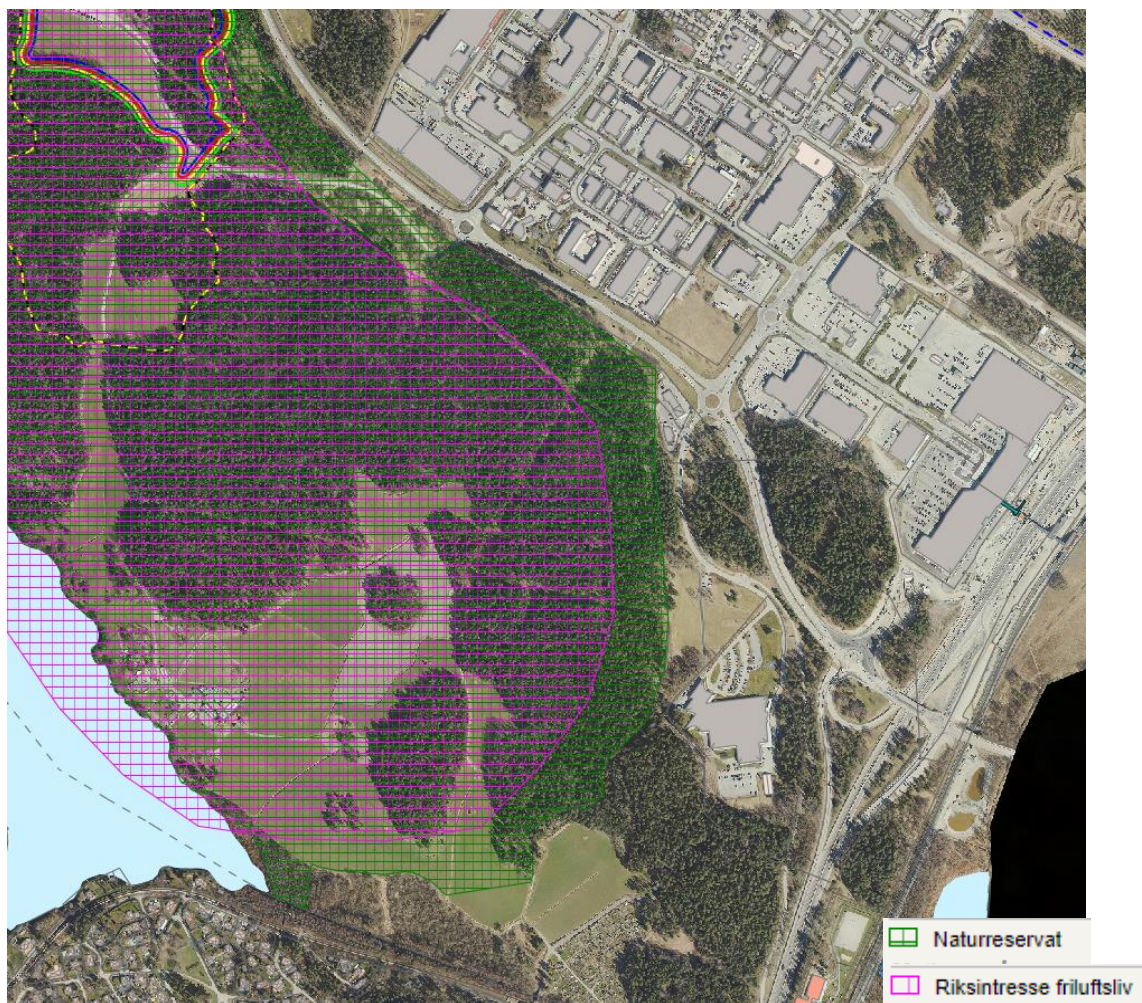

Figur 4: Kommunens övergripande naturvärdesinventering visar att området har påtagligt naturvärde- klass 3.

Området är beläget inom en svag grön länk mellan Angarn- och Bogesundskilen. E18 och Roslagsbanan utgör de starkaste barriärerna i grönkilssambandet.

Området är beläget intill Rönninge by – Skavlötens naturreservat, ett kommunalt naturreservat. Cirka 80 meter från planområdet finns även Rösjön-Vallentunasjön-Rönninge by som är av riksintresse för friluftslivet.

Beslut om naturreservatet togs den 17 juni 2002. Ändamål och motiv för naturreservatet beskrivs i beslutet enligt följande: "Området har sitt största värde som friluftsområde i värdefulla kultur- och naturmarker. Ett grundläggande motiv för att avsätta området som naturreservat är att säkra möjligheterna till rika naturupplevelser och motion. Besökarens upplevelser främjas genom att man bevarar och vidareutvecklar områdets variation och dess natur- och kulturmiljövärden. I de välbesökta skogsområdena bör strövvänlig naturskogsliknande skog och ett väl underhållet stigsystem eftersträvas. Stora delar av områdets skogar lämnas för fri utveckling för att på sikt skapa naturskogsliknande bestånd med rik biologisk mångfald och öppen lättströvad struktur. Skötseln av nu och tidigare brukade marker bör i stor utsträckning anknyta till områdets kulturhistoria.

Figur 5 Gränser för naturreservat och riksintresse

Rönninge by – Skavlötens naturreservat är ett mycket populärt besöksmål i Täby för alla åldrar. Hit kommer människor för sin vardagsmotion, för att bada, för att titta på djuren vid visningsgården, för att orientera eller delta i något av områdets många evenemang. Området används också av förskolor, skolor, föreningar och företag för olika aktiviteter och studier. Inom reservatet finns även två friluftsparkeringar, så kallade gröna entréer. Den ena entrén ligger vid Skavlötenvägens infart från Roslagsvägen och den andra ligger vid Antennvägen. Vid dessa finns parkeringar och informationstavlor med markeringar för vandringsleder, vindskydd, elljusspår samt gång- och ridvägar. Tavlorna informerar också om kulturhistorien och naturen i områdena.

2007 genomförde Skogsstyrelsen en nyckelbiotopsinventering i naturreservatet. Vid inventeringen hittade Skogsstyrelsen fem stycken områden som klassades som nyckelbiotoper och fem stycken områden som klassades som naturvärde. Dessa var Gamla tallskogar, hållmarkskog, barrblandskogar, betespräglade barrblandskogar, sumpskogar och naturbetesmarker. Skogsmiljöerna hyser utan tvekan störst antal rödlistade arter. Den största gruppen utgörs av svampar, och framför allt då marklevande svampar som bildar mykorrhiza med tall och gran. Många av de rödlistade svamparna förekommer framför allt i gamla, glesa olikåldriga barrblandskogar med ett välutvecklat fält- och bottenskikt.

Kulturmiljö och arkeologi

Planområdet omgärdas av flera kulturhistoriskt intressanta miljöer, men ingen lämning har hittats inom området. Direkt utanför området finns en färdväg som är en möjlig fornlämning. Flera fornlämningar finns också i närhet till Rönninge by, och även på andra sidan Arningeleden, från planområdet sett, har lämningar hittats.

Inom planområdet fanns tidigare en skjutbana, av vilken finns spår kvar i form av skjutvallar. De spår som finns kvar bör dokumenteras genom fotografering. Området finns ej med i kommunens bevarandeplan, den finns heller ej med i Länsstyrelsens dokumentation av korvlinjen som går i närheten av området. Inom det pågående arbetet med nytt kulturmiljöprogram finns området ej utpekad som bevaransvärt eller av särskilt intresse.

Landskapsbild

Inom området är landskapsbilden framförallt värdefull för människor som rör sig mellan Hägernäs/Viggbyholm och Arninge centrum. De öppna markerna med sina skogsbryn har här en stor lokal betydelse. Den befintliga ängsmarken skapar ett väl avgränsat landskapsrum och mötet med skogen genom brynmiljön bidrar till en vacker landskapsbild. Kopplingen mellan Arninge och Hägernäs via naturreservatet bedöms vara viktig för friluftslivet.

Karaktäristiska egenskaper för de verksamheter, anläggningar och åtgärder som detaljplanen avser att medge

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra obebyggd, tidigare kommunal mark att utvecklas till en ny kontors- och verksamhetsfastighet för Täbyföretaget Inrego. Förslaget skulle innebära en nybyggnad med cirka 15 000 - 20 000 kvm BTA kontors- och verksamhetsyta för cirka 200-250 arbetsplatser samt parkeringsplatser. Verksamheten renoverar datorer för vidareförsäljning och har hög ambition inom cirkulär ekonomi, därav önskar de att cirkulära principer integreras i den nya bebyggelsen. Företagets verksamhet genererar viss mängd tunga transporter av främst elektronik. Inregos verksamhet är anmälningspliktig enligt Miljöprövningsförordningen 2013:251 (ändringsförordning 2016:1188) för att lagra farligt avfall som en del av att samla in det, då mängden avfall vid något tillfälle överskrider gränsvärden enligt förordningen.

Planens tänkbara effekter

Nationella miljökvalitetsmål

Två miljömål bedöms särskilt aktuella för planförslaget.

Ett rikt växt- och djurliv

Miljömålet riskerar att påverkas negativt eftersom ängsmark med naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) kommer att tas i anspråk för exploatering. Planen kan försvaga spridningssambanden för djur och växter om inte kompensationsåtgärder vidtas. Vid planarbetet bör de utpekade nyckelbiotoperna och de solbelysta brynmiljöerna invid reservatet strävas efter att behållas eller kompenseras.

God bebyggd miljö

Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Miljömålet är särskilt viktigt att arbeta med i vid utformning av byggnader, parkering och transporter invid naturreservatet.

Hushållning med mark och vattenresurser

Planförslaget är i linje med intentioner för området i översiktsplanen som beräknas antas Q1 2022. Planen bedöms därmed innebära god hushållning av markresurser och strider därför inte mot miljöbalkens bestämmelser om hushållning av mark- och vattenresurser (3 kap. MB).

Miljökvalitetsnormer

Genomförandet bedöms inte medföra risk för att gällande miljökvalitetsnormer för luft eller grundvatten överskrids. Ingen luftkvalitetsutredning behöver tas fram för aktuell detaljplan, då

halterna vid planområdet för både PM10 och kvävedioxid underskrider gränsvärdena för miljökvalitetsnormerna, enligt SLBs luftföroreningskarta (beräkningar 2020). Planläggning och utveckling av verksamhet kommer att innebära en ökad hårdgörandegrad av ytan. Det innebär att det inom planarbetet behöver utredas möjligheter för rening av dagvatten genom öppna lösningar i området. Dagvatten och skyfall bedöms kunna hanteras inom planområdet varför planens genomförande inte antas försvåra arbetet med att uppfylla av miljökvalitetsnormer i närliggande vatten.

Naturvärden

Planens och verksamhetens påverkan på naturreservatet bidrar till osäkerhet i avseende om planen riskerar innebära betydande miljöpåverkan. Verksamhetens påverkan på bullernivåerna i naturreservat och riksintresse ska bedömas och åtgärder för att hantera buller på bästa sätt ska föreslås. Planens påverkan på arter och naturvärden i området samt i naturreservatet behöver utredas och åtgärder föreslås för att undvika negativ påverkan på arter och naturmiljö. Risken för ljusföroreningar från verksamheten och dess eventuella påverkan på naturvärden, arter och reservatet behöver utredas och risk för negativ påverkan minimeras.

Risk

Utformningen och placeringen av byggnaden kan behöva göras med hänsyn till Arningevägen som är primär transportled för farligt gods. En riskbedömning som visar på vilka åtgärder som behövs för att säkerställa att risken för olyckor hanteras behöver tas fram. Även påverkan från E18 och närliggande verksamheter kan behöva utredas.

Geoteknik

Geotekniskt bedöms förutsättningarna goda för föreslagen exploatering även om det föreligger viss risk för sättningar i leran. Denna fråga behöver hanteras vidare i den fortsatta planeringen. Påverkan på grundvatten och ev. anmälan om vattenverksamhet kan behöva hanteras inom planeringen beroende på utformning av byggnader.

Sociala värden

Planen och verksamheten har god potential att bidra till ökad trygghet i området att stärka den gröna entrén och tillgängligheten till reservatet exempelvis genom tillgängliggörande av den lilla alsumpskogen i söder som kan tillföras mer vatten och göras till en mångfunktionell lösning för dagvattenrening, flödeshantering, naturvärde och rekreation.

Kopplingen till Arninge resecentrum och hållbara transportalternativ kan stärkas.

Ställningstagande till frågan om betydande miljöpåverkan

Genomförandet av planen bedöms till största del inte innebära risk för några allvarliga negativa effekter. Riskerna för negativa konsekvenser bedöms till stor del vara hanterbara och det finns stora möjligheter att anpassa utformningen så att riskerna för negativa konsekvenser minimeras. Dock utgör närheten till naturreservatet en risk för betydande negativa konsekvenser på reservatet och dess känsliga naturmiljöer. Det kan därför antas att planen kommer att innebära en betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning innefattande en miljökonsekvensbeskrivning, kommer därför att utföras med särskilt fokus på detaljplanens påverkan på naturreservatet med hänsyn till:

- Buller
- Ljusföroreningar
- Landskapsbild
- Naturvärden
- Arter
- Rekreativa värden
- Gestaltningssmässig påverkan

Vidare behöver arkeologi, dagvatten, flöden, geoteknik, ev. påverkan på grundvatten (ev. behov av anmälan om vattenverksamhet) och risk med hänsyn till farligt gods hanteras i planarbetet.

Denna bedömning är preliminär och kan komma att revideras inför plansamråd.

Avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning

Geografisk avgränsning

Den geografiska avgränsningen utgörs främst av planområdet och verksamhetens bedömda influensområde (ex. in mot reservatet). Influensområdet varierar beroende på de olika miljöaspekterna och definieras under respektive aspekt. Även ny placering av parkering i anslutning till naturreservatets gröna entré skall ingå i bedömningen.

Avgränsning i sak

Den nya planen kommer att konsekvensbedömas utifrån planförslagets utformning som är under framtagande. De områden som initialt har identifierats vara betydande på en kommunövergripande nivå är följande:

Påverkan på naturreservatet och riksintresset för friluftsliv med avseende på:

- Buller
- Ljusföroreningar
- Landskapsbild
- Naturvärden
- Arter

- Rekreativa värden
- Gestaltningssmässig påverkan

Alternativ

En miljökonsekvensbedömning skall alltid jämföras med en tänkbar utveckling vid ett scenario då planen inte genomförs, ett s.k. nollalternativ samt eventuellt ett rimligt jämförelsealternativ. De alternativ som bedöms i MKB är:

- Planförslaget
- Nollalternativet, som föreslås vara att marken fortsatt nyttjas som naturmark likt idag.
- Ett jämförelsealternativ med tidigare föreslagen bebyggelseutformning och alternativt nyttjande av marken.

Tid

Bedömning av miljöpåverkan görs utifrån planens utformning när verksamheten är fullt utbyggd. Det bedöms vara sannolikt 2025 vilket utgör huvudsaklig tidshorisont. I vissa miljöfrågor, som exempelvis buller kan dock trafiksiffror för prognosår 2040 komma att nyttjas. Sannolikt kommer även konsekvenser som kan antas uppstå och påverka en längre tidshorisont beskrivas.

Samhällsutvecklingskontoret

2021-12-01

Polymenis Tsironas

Planarkitekt

Helena Wickholm

Miljöplanerare